



## Německá ekonomika v lednu - březnu 2018

1.	AKTUÁLNÍ EKONOMICKÝ VÝVOJ	S. 1
2.	VNĚJŠÍ EKONOMICKÉ VZTAHY	S. 2
3.	PODNIKATELSKÉ A PRÁVNÍ PROSTŘEDÍ	S. 3
4.	ENERGETIKA	S. 3
5.	ČÍSLO MĚSÍCE – O TĚMĚŘ 90 MLD. EUR CHCE NOVÁ SPOLKOVÁ VLÁDA NAVÝŠIT VEŘEJNÉ VÝDAJE	S. 4

### 1. Aktuální ekonomický vývoj

Národní účty	2016	IV/2016	I/2017	II/2017	III/2017	IV/2017	Poslední čtvrtletí oproti předchozímu roku (%)
	YoY %	Změna oproti předchozímu čtvrtletí (%)					
Reálný HDP	1,9	0,4	0,9	0,6	0,7	0,6	2,3
Soukromá spotřeba	2,0	0,6	0,8	0,9	-0,1	0,0	1,2
Veřejné výdaje	4,0	0,5	0,3	0,3	0,5	0,5	1,6
Hrubá tvorba fixního kapitálu (stroje a zařízení)	1,1	-1,3	2,6	3,3	1,3	0,7	6
Stavební investice	3	1	2,9	0,5	-0,3	-0,4	1,3
Export	2,6	1,3	1,7	1,0	1,8	2,7	5,6
Import	3,7	2,5	0,4	2,4	1,1	2,0	4,8

Německá ekonomika ve IV. čtvrtletí 2017 pokračovala v silném růstu, HDP si připsal 0,6 % (qoq), resp. 2,3 % (yoy). Na straně poptávky byl meziroční růst HDP podpořen všemi hlavními složkami. V mezičtvrtletním srovnání však překvapila stagnace soukromé spotřeby. Konjunkturální indikátory, zejm. průmyslová výroba, nové zakázky a obrat v maloobchodě v meziměsíčním srovnání sice oslabily, nicméně meziroční srovnání ukazuje pokračování růstu – asi s nižší dynamikou, což potvrzují i indexy ekonomického sentimentu. IFO Business Climate a ZEW Konjunkturerwartungen v únoru a březnu poklesly, index nákupních manažerů dokonce klesá již od listopadu. Akciové indexy DAX a MDAX poklesly za I. čtvrtletí o 7,5 %, resp. 3 %.

Růst německé ekonomiky bude i nadále tažen zejména soukromou spotřebou, státními výdaji a zahraničním obchodem, i když mezinárodní situace a obavy z omezování zahraničního obchodu a také posílení eura snižují očekávání německých exportérů. Situace na trhu práce, tj. pokles nezaměstnanosti a tvorba nových pracovních míst, pokračuje v rekordních hodnotách, zároveň však německé podniky stále více omezuje nedostatek kvalifikované pracovní síly. Nejsilnější je tento deficit ve stavebnictví (80 – 90 % firem) a analytici počítají s tím, že to bude hlavní příčina zpomalení růstu v tomto sektoru. I přesto se v březnu očekávání stavebních firem mírně zlepšila. Naopak dle indexu IFO se očekávání zhoršila ve zpracovatelském průmyslu, velko- i maloobchodu, nicméně však zůstávají na stále vysoké úrovni.

Část prognóz považuje německou ekonomiku za zenitem konjunkturálního cyklu (Deutsche Bank) či v jeho blízkosti (Handelsblatt), nicméně riziko ochlazení růstu HDP nepovažují prognostici za vysoké (např. dle institutu ZEW odhaduje zhoršení situace pouze 12,9 % dotazovaných finančních analytiků). Prognózy růstu HDP na 2018 se pohybují okolo 2,3 %, pro r. 2019 okolo 1,8 %.

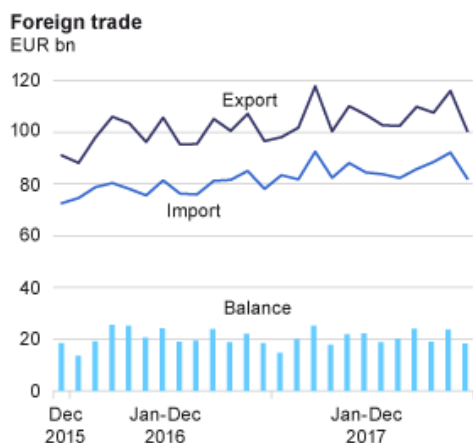
Produkce, indexy, ceny, trh práce	2017	Srpen 2017	Září 2017	Říjen 2017	Listopad 2017	Prosinec 2017	Leden 2018	Únor 2018	Březen 2018	Poslední měsíc YOY (%)
Průmyslová produkce (MoM)	2,7	2	-0,6	-1,0	2,8	-0,5	-0,1	-	-	7,0
Nové zakázky (MoM)	5,1	3,4	-0,1	0,9	0,7	3,4	-3,9	-	-	9,5
Obrat v maloobchodě (MoM)	1,3	-0,4	1,2	-0,8	1,6	-0,8	-0,3	-	-	2,5
Export (MoM)	6,2	2,4	-0,4	-0,3	4,1	-0,0	-0,5	-	-	8,6
Import (MoM)	8,3	0,8	-1,0	1,9	2,1	1,1	-0,5	-	-	6,7
IFO Business Climate	108,3	115,9	115,2	116,8	117,6	117,2	117,6	115,4	114,7	2,3
ZEW Konjunkturerwartungen		10	17	17,6	18,7	17,4	20,4	17,8	5,1	-60,2
Index nákupních manažerů	59,4	59,4	60,6	60,6	62,5	63,3	61,1	60,6	-	6,7
GfK index důvěry spotřebitelů	9,8	10,8	10,9	10,8	10,7	10,7	10,8	11	10,8	8,0
Spotřebitelské ceny (yoy)	1,7	1,8	1,8	1,6	1,8	1,7	1,6	1,4	-	-
Výrobní ceny (yoy)	2,7	2,6	3,1	2,7	2,5	2,3	2,1	1,8	-	-
Importní ceny (yoy)	3,8	2,1	3,0	2,6	2,7	1,1	0,7	-0,6	-	-
Počet nezaměstnaných (tis.)	2 531	2522	2505	2497	2479	2440	2415	2393	-	-7,7
Volná pracovní místa (tis.)	655	742	752	759	769	783	783	785	-	13,4



Dne 14. 3. se ujal vlády nový spolkový kabinet koalice CDU, CSU a SPD (složení vlády [ZDE](#)) na základě koaliční dohody „Nový počátek pro Evropu. Nová dynamika pro Německo. Nová soudržnost pro naši zemi.“. Podobně jako u hodnocení sondážních rozhovorů (viz Newsletter 12/2017) v rámci bezprostředních vyjádření hlavních hospodářských svazů (BDA, BDI, DIHK, VDA, VDMA, BDEW aj.) ke koaliční smlouvě převažuje kritika a zklamání. Německé svazy sice vítají dohodu a akcentují nutnost politické stability, nicméně nespokojenost s obsahem je vysoká a dominantní. Nejvíce kritizovanými body jsou obecně zvyšování regulace a role státu. Konkrétně zejm. omezení flexibility na trhu práce; přílišný akcent na přerozdělování a zvyšování vládních výdajů (viz kap. 5) namísto reformy daňového systému a zvýšení mezinárodní konkurenceschopnosti německých firem; nedostatečná podpora a nekonkrétní cíle k prioritním oblastem jako jsou VaVal (schází jasný záměr daňových úlev) a digitalizace (schází např. posílení koordinace / vytvoření zvl. resortu); další směřování EU k transferové unii; nedostatečné reformy v energetice (kompromis představuje pokračování mikromanagementu a především prázdné fráze a další konflikty cílů) aj. Naopak pozitivně je hodnocen akcent na volný trh či technologickou neutralitu v oblasti snižování emisí v dopravě.

## 2. VNĚJŠÍ EKONOMICKÉ VZTAHY

### Zahraněční obchod SRN v r. 2017



2017 = preliminary result

© Statistisches Bundesamt (Destatis), 2018

Dle očekávání dosáhl v loňském roce zahraniční obchod SRN nového rekordu, jeho objem vzrostl o 7,2 % na 2134 mld. € – vyvezeno bylo zboží v hodnotě 1 279,4 mld. € (YOY: +6,3 %), dovezeno za 1034,6 mld. € (YOY +8,3 %). Saldo zahraničního obchodu mírně pokleslo na 244,9 mld. € (YOY: -1,7 %). Saldo výkonové bilance v r. 2017 dosáhlo 257,1 mld. € (YOY: -0,9 %).<sup>1</sup> Do států EU bylo v r. 2017 vyvezeno zboží v hodnotě 750 mld. € (YOY: +6,3 %) a dovoz zboží činil 682,5 mld. € (YOY: +7,9 %). Do zemí Eurozóny bylo vyvezeno zboží v hodnotě 471,4 mld. € (YOY: +7 %) a dovezeno zboží za 459,4 mld. € (YOY: +7,2 %). Do zemí EU mimo Eurozónu bylo v r. 2017 vyvezeno zboží v hodnotě 278,7 mld. € (YOY: +5,1 %) a dovezeno zboží v hodnotě 223,1 mld. € (YOY: +9,3 %). Do zemí mimo EU bylo vyvezeno v r. 2017 zboží za 529,4 mld. € (YOY: +6,3 %) a zboží za 352,1 mld. € (YOY: +9,1 %) bylo dovezeno do SRN. V lednu 2018 pokračoval zahraniční obchod SRN v růstu – export se zvýšil o 8,6 % a import o 6,7 %. **Nejvýznamnějším obchodním partnerem Německa byla loni opět ČLR**, vzájemný objem ZO dosáhl 186,6 mld. eur (YOY: + 9,8 %). Na druhém a třetím místě následovaly NL (177,3 mld. eur;

YOY: + 8,9 %) a USA (172,6 mld. eur; YOY: + 4,8 %). Francie, která byla v letech 1975 – 2014 nejdůležitějším obchodním partnerem SRN, klesla loni na 4. příčku (169,4 mld. eur; YOY: + 1,3 %). Nejvýznamnějšími exportními destinacemi byly USA (YOY: + 4,8 %), FR (YOY: + 4 %) a ČLR (YOY: + 13,2 %), nejvýznamnější zdrojové země dovozu do SRN byly ČLR, NL a FR. Nejvyššího pozitivního salda obchodní bilance dosáhlo DE s USA (50,5 mld. eur), UK (47,2 mld. eur) a FR (41 mld. eur), naopak nejvyššího deficitu s ČLR (- 14,3 mld. eur), Vietnamem (- 6,1 mld. eur) a Norskem (- 5,1 mld. eur). Podrobnější informace naleznete [ZDE](#).

**Česko-německý zahraniční obchod** potvrdil dynamiku vývoje obou ekonomik i světového obchodu a loni vzrostl po osmé v řadě. Česká republika zůstává pro Německo 10. nejvýznamnějším obchodním partnerem s objemem ZO ve výši 87,9 mld. eur (YOY: + 8,9 %), 12. nejdůležitější exportní destinací (41,6 mld. eur; YOY: + 8,6 %) a loni se posunula o jednu příčku nahoru (před CH) na 7. nejdůležitější zdrojovou importní zemi. Český export do SRN dosáhl loni 46,3 mld. eur a rostl rychleji (YOY: + 9,2 %) než dovoz z Německa. Saldo obchodní bilance ve prospěch ČR se zvýšilo na rekordních 4,6 mld. eur (YOY: + 12,2 %) a zařadilo ČR na 6. příčku z 64 států, se kterými měla loni SRN negativní obchodní bilanci (1. ČLR, 2. Vietnam, 3. Norsko, 4. Rusko, 5. NL, 6. Irsko a 6. ČR). Český vývoz vzrostl v r. 2017 do 14-ti spolkových zemí, s výjimkou nepatrného poklesu u méně významných Porýní-Falce a Berlína. Nejvýznamnější obchodní partneři v rámci Německa zůstávají Bavorsko (podíl na obratu ZO: 23,84 %),

Germany's major trading partners, 2017  
in EUR bn

Export	Import
United States 112	China 100
France 105	Netherlands 91
China 86	France 64
Netherlands 86	United States 61
United Kingdom 84	Italy 56
Italy 66	Poland 51
Austria 63	Czech Republic 46
Poland 60	Switzerland 46
Switzerland 54	Austria 41
Belgium 44	Belgium 41

Preliminary result

© Statistisches Bundesamt (Destatis), 2018

<sup>1</sup> Saldo obchodu se zbožím včetně doplňkových obchodních položek (+ 266,7 mld. mld. €) + saldo služeb (- 18 mld. €) + saldo primárních příjmů (+ 60,6 mld. €) + saldo sekundárních příjmů (- 52,3 mld. €).



Bádensko-Württembersko (15,97 %), Severní Porýní-Vestfálsko (13,30 %) a Dolní Sasko (8,04 %). Podrobnější informace včetně časových řad, zbožové struktury a dalších naleznete [ZDE](#). V lednu 2018 pokračoval česko-německý zahraniční obchod v růstu – obrat i export do SRN se zvýšily meziročně o 8 %.

Zahraněční obchod SRN - ČR v letech 2007 - 2017 (v tis. €)														
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Trend	Změna YOY v 2017 v %	
<b>ZO ČR - SRN</b>														
Export	25869718	27548007	24005928	28701502	32684221	32492972	33010308	36760213	39193412	42403909	46255051		9,2	
Import	26094736	27600612	22032013	26708243	30824483	31287119	31053689	33469139	36479917	38281339	41627050		8,6	
Obrat	51964454	55148619	46037941	55409745	63508704	63780091	64063997	70229352	75673329	80685248	87882101		8,9	
Saldo	-225018	-52605	1973915	1993259	1859738	1205853	1956619	3291074	2713495	4122570	4628001		12,2	

Zdroj: Spolkový statistický úřad

### 3. **PODNIKATELSKÉ A PRÁVNÍ PROSTŘEDÍ**

**Mýtné pro nákladní automobily** – Od poloviny roku 2018 bude rozšířen výběr mýtného pro nákladní automobily na všechny spolkové silnice (silnice 1. třídy spojující spolkové země). Nové mýtné se bude vztahovat na 37 000 km silnic 1. třídy. V současnosti je nutné mýtné zaplatit na 12 800 km spolkových dálnic a 2 300 km silnic dálničního typu. Podrobnosti jsou k dispozici [ZDE](#). Zavedení **mýta pro osobní automobily** na německých dálnicích provázají další problémy. Mýtné proto bude nejspíše zavedeno nejdříve v roce 2020. Více informací [ZDE](#).

**Zvýšení minimální mzdy ve 3 odvětvích** – od března 2018 vstupují v platnost nové tarifní minimální mzdy v sektorech **stavebnictví, pokrývání střech a úklid budov**. Přičemž platí, že tyto minimální mzdy se vztahují i na plátce daní a zároveň na zahraniční podniky, které vysílají do Německa své pracovníky. Přehled nových tarifů naleznete [ZDE](#), informace k sektorovým minimálním mzdám a dalším požadavkům jsou k dispozici [ZDE](#) a [ZDE](#).

**Důchody v roce 2018 rostou na západě Německa o více než 3 %** - Dobrá situace na trhu práce a růst min. mezd vede i v letošním roce k růstu důchodů na západě Německa o 3,2% respektive o 3,4% na východě. Zvýšení se týká přes 20 mil. německých penzistů. Nyní dosahují východoněmecké důchody 95,8 % úrovně západoněmeckých, nejspíše k 1. červenci 2024 by se hodnota příjmů penzistů na západě a východě měla vyrovnat. Více informací [ZDE](#).

**Zákazy vjezdů do center měst jsou přípustné** - Spolkový správní soud v Lipsku dne 27.2.2018 vynesl přelomový verdikt, kterým umožnil zavedení zákazu vjezdu automobilů s dieselovými motory do center německých měst, ve kterých jsou dlouhodobě překračovány přípustné limity oxidu dusíku. Tato města na základě přepracovaných plánů čistoty ovzduší jsou oprávněna zavést zákazy vjezdu automobilů s dieselovými motory emisních tříd Euro 1-5. Zákazy vjezdu soud označil jako výjimečnou a poslední možnost vedoucí ke snížení emisí, přičemž musí být uplatněna zásada přiměřenosti tohoto řešení. Českých řidičů automobilů s dieselovými motory ve výše uvedených emisních třídách by se toto opatření mohlo týkat až v roce 2019, a to v případě Stuttgartu a Düsseldorfu, popř. již v dubnu 2018 na vybraných komunikacích v Hamburku. Podrobnosti [ZDE](#).

**Povinná elektronická fakturace pro veřejné zakázky** - V září 2017 byla Spolkovou radou transformována evropská směrnice o elektronické fakturaci u veřejných zakázek do německého práva skrze nařízení o E-faktuře. Tímto předpisem tedy od listopadu 2020 začne platit pro veřejné zakázky povinnost elektronické fakturace. Ta je již v současné době mnohými podniky úspěšně na dobrovolné bázi využívána. Mezi výhody se mimo jiné řadí to, že elektronická faktura snižuje provozní a účetní náklady a umožňuje faktury znatelně rychleji zaplatit. V návaznosti na transformaci směrnice byl vyvinut formát datové výměny XRechnung. Již v současnosti etablované standarty výměny dat jako ZUGFeRD pak mohou být, jestliže odpovídají požadavkům evropské normy (jako je tomu v případě aktualizované verze ZUGFeRD 2.0), využívány ve stejném rozsahu jako XRechnung, přičemž je na volbě uživatele, který formát bude využívat. Více informací [ZDE](#).

**Další financování pro startupy**, které budou mít lepší přístup k venture kapitálu, jenž je pro ně v začátcích klíčový. Celkem 790 mil. eur je připraveno v ERP (European recovery program) fondu. Vláda schválila zákon, který má vstoupit zpětně v platnost k 1. 1. 2018. Peníze rozdělí kreditní ústav KfW (Kreditanstalt für Wiederaufbau). Poskytnuté prostředky ve formě úrokově výhodných úvěrů či podílových kapitálů mohou díky pákovému efektu činit až 6,75 miliard euro, podniky si tak budou moci půjčit dvakrát více než doposud. Více informací [ZDE](#). Text zákona [ZDE](#).

### 4. **ENERGETIKA**

**Emise skleníkových plynů v SRN za r. 2017 nepatrně poklesly a dosáhly 904,7 mil. t (YOY: -0,5 %, resp. -4,7 mil. t)**. Zatímco emise v energetice poklesly (celkem na 318,5 mil. t a meziročně -4,1 %, resp. -13,7 mil. t), nárůst zaznamenaly sektory průmysl (celkem na 192,9 mil. t a meziročně +2,5 %) a doprava (celkem na 170,6 mil. t a



meziročně +2,3 %, resp. +3,8 mil. t). Oproti r. 1990 činila v loňském roce míra snížení emisí skleníkových plynů – 27,7 % (národní cíl pro r. 2020 je 40 %, pro r. 2030 pak 55 %). V SRN spadá ca. 50 % emisí skleníkových plynů pod EU ETS. Spolkový úřad pro ŽP (UBA) ve své předběžné bilanci spojuje pokles emisí mj. v důsledku teplejšího počasí oproti r. 2016. Podrobné informace [ZDE](#).

**Stavební povolení pro Nord Stream 2** vydal 27. 3. stralsundský Spolkový úřad pro mořeplavbu a hydrografii (BSH). Povolení se týká 31 km ve vylučné ekonomické zóně SRN, povolení pro výstavbu v německých pobřežních vodách již konsorcium Nord Stream obdrželo v loňském roce. Stavba druhé linky plynovodu by měla být zahájena na jaře 2018, německá část trasy měří 85 km z celkových 1200 km. Rozhodnutí BSH soudně napadla ekologická organizace NABU. Konsorcium stále nemá stavební povolení v Dánsku, Švédsku, Finsku a Rusku.

**Záměr na vybudování LNG terminálu v šlesvicko-holštýnském Brunsbüttelu** byl přijat jako součást plánu na rozvoje přenosových plynárenských sítí regulátorem Bundesnetzagentur. Nizozemský koncern Gasunie plánuje vystavět terminál a podzemní zásobník pro 200 000 m<sup>3</sup> v hodnotě 400 mil. eur. Vybudování infrastruktury pro LNG je i součástí koaliční smlouvy CDU, CSU a SPD.

**Evropská komise schválila německou kapacitní rezervu** (7. 2. 2018) pro případ, že by trh nezajistil dostatečné dodávky elektřiny. Pro kapacitní rezervu ve výši ≤ 2 GW v období 2019 – 2015 ve třech dvouletých obdobích nyní spolková vláda připravuje právní rámec. V případě spuštění rezervy budou účastníci trhu, kteří nebudou schopni plnit své závazky, platit (a financovat rezervu) min. částkou 20 000 eur / MWh.

#### 5. ČÍSLO MĚSÍCE – O TĚMĚŘ 90 MLD. EUR CHCE NOVÁ SPOLKOVÁ VLÁDA NAVÝŠIT VEŘEJNÉ VÝDAJE

Zvyšování veřejných výdajů je jednoznačně nejviditelnějším bodem koaliční smlouvy CDU, CSU a SPD a zároveň předmětem kritiky ze strany hospodářských svazů a ekonomů. Koalice plánuje v letech 2018 – 2021 navýšit výdaje o zhruba 46 mld. eur, resp. 1,4 % HDP (2017), při bližším pohledu na koaliční smlouvu však lze najít zvýšení výdajů až o 80-90 mld. eur. Nejvíce dodatečných výdajů bude směřovat do infrastruktury a digitalizace, vzdělání, na sociální výdaje, regionální rozvoj a v omezené míře i na snížení daňové zátěže. Vzhledem k rostoucím daňovým příjmům by SRN měla dosáhnout 60 % veřejného dluhu v letech 2019-2020. Podle některých odhadů však přílišné procyklické výdaje způsobí deficit veřejných financí, a to již v r. 2021 (např. Deutsche Bank odhaduje deficit na 30 mld. eur). Za rizikové lze hodnotit přílišné zvýšení neinvestičních výdajů, zejm. sociálních dávek společně s vyšší regulací trhu práce a snížením flexibility pracovního práva, které nejen, že postihnou české firmy poskytující přeshraniční služby v SRN, ale mohou prohloubit a prodloužit budoucí recese v Německu, se kterým jsou naše ekonomika i zahraniční obchod velmi hluboce integrovány.

Prioritní výdaje v klíčových oblastech (2018 - 2021)	Suma (mld. EUR)	% celku (včetně fondu)	% celku (bez zvl. fondu)	% HDP (2017)
<b>Celkem (včetně Gigabit Investment Fund)</b>	<b>60,5</b>	<b>100,0</b>	-	<b>1,9</b>
<b>Celkem (Gigabit Investment Fund)</b>	<b>46,0</b>	<b>76,0</b>	<b>100,0</b>	<b>1,4</b>
<b>1. Investice do budoucnosti: Vzdělání, výzkum, vysoké školy, digitalizace</b>	<b>6,0</b>	<b>9,8</b>	<b>12,9</b>	<b>0,2</b>
Program celodenní školy/péče	2,0	3,3	4,4	0,1
Odborné a profesní vzdělávání	0,4	0,6	0,8	0,0
Reforma BAföG (spolkový zákon na podporu vzdělávání)	1,0	1,7	2,2	0,0
Pokračování vysokoškolského paktu (od 2021)	0,6	1,0	1,1	0,0
Věda a výzkum: postupné dosažení 3,5% HDP (do 2025) - podíl Spolku	2,0	3,3	4,4	0,1
Výstavba širokopásmového internetu, školský digitální pakt (financováno z Gigabit invest. fondu)	14,5	24,0	-	0,4
<b>2. Rodiny, děti, sociální zabezpečení</b>	<b>12,0</b>	<b>19,9</b>	<b>26,1</b>	<b>0,4</b>
Zvýšení příspěvků na děti	3,5	5,8	7,6	0,1
Zařízení pro děti předškolního věku (poplatky a kvalita)	3,5	5,8	7,6	0,1
Boj proti dětské chudobě (skrze přídatky)	1,0	1,7	2,2	0,0
Podpora v nezaměstnanosti dle SGB II. (druhý sociální zákoník)	4,0	6,6	8,7	0,1
<b>3. Stavění a bydlení</b>	<b>4,0</b>	<b>6,6</b>	<b>8,7</b>	<b>0,1</b>
Podpora sociální bytové výstavby	2,0	3,3	4,4	0,1
Daňová podpora vlastnictví nemovitostí	2,0	3,3	4,4	0,1
<b>4. Rovnocenné životní podmínky, zemědělství, doprava a komunity</b>	<b>12,0</b>	<b>19,9</b>	<b>26,1</b>	<b>0,4</b>
Zvýšení prostředků na zákon o financování veřejné dopravy	1,0	1,7	2,2	0,0
Regionální strukturální politika / strukturální změny uhelných oblastí	1,5	2,5	3,3	0,0
Venkovské oblasti / zemědělství	1,5	2,5	3,3	0,0
Pokračování státních a komunálních programů	8,0	13,2	17,4	0,2
<b>5. Mezinárodní odpovědnost za bezpečnost a rozvoj</b>	<b>2,0</b>	<b>3,3</b>	<b>4,4</b>	<b>0,1</b>
Zvýšení rozpočtů na obranu a rozvojovou pomoc (ODA)	2,0	3,3	4,4	0,1
<b>6. Daňová úleva občanům</b>	<b>10,0</b>	<b>16,5</b>	<b>21,8</b>	<b>0,3</b>
Solidární příspěvek (Solidaritätszuschlag)	10,0	16,5	21,8	0,3



Dodatečná opatření (2018 - 2021)			
		Suma (mld. EUR)	% HDP (2017)
<b>Opatření nezahrnutá do prioritních výdajů, ale zmíněna v koaliční smlouvě</b>		<b>19,1</b>	<b>0,6</b>
<b>Dodatečné výdaje</b>		<b>11,5</b>	<b>0,4</b>
Zvýšení důchodů pro matky II. (Mütterrente II.)		3,2	0,1
Zrušení dodatečných příspěvků do statutárního zdravotního pojištění		1,3	0,0
Vyšší příspěvky do EU rozpočtu (odhad Deutsche Bank)		7,0	0,2
<b>Čisté ztráty</b>		<b>7,6</b>	<b>0,2</b>
Ztráty z opatření na snížení "studené progresse"		8,9	0,3
Dodatečné příjmy ze zrušení srážkové daně na příjmech z úroků		1,3	0,0

Zdroje: Koalitionsvertrag, Deutsche Bank

Zdroje:

[www.bundesregierung.de](http://www.bundesregierung.de), Deutsche Bundesbank, Deutsche Bank Research, Commerzbank, Destatis, Bundesbank, Handelsblatt, ifo Institut, ZEW, DIHK, [www.finanzen.net](http://www.finanzen.net), DIW, Wirtschaftswoche, F.A.Z.; LOH Rechtsanwälte ([www.loh.de](http://www.loh.de)), BDEW, Bundesnetzagentur, Germany Trade and Invest, BDI, IAB

Zpracovali:

PhDr. Tomáš Ehler, MBA (vedoucí Obchodně-ekonomického úseku, Velvyslanectví ČR v Berlíně);  
Ing. Petr Jaroš, Bc. Jan Voleský a Bc. Adam Houžvička (Obchodně-ekonomický úsek, Velvyslanectví ČR v Berlíně)  
Obchodně-ekonomický úsek, Velvyslanectví České republiky v SRN, Wilhelmstr. 44, 10117 Berlin, SRN /  
Bundesrepublik Deutschland, Tel.: +49-30-22638195, Fax: +49-30-22638198, E-Mail: [commerce\\_berlin@mzv.cz](mailto:commerce_berlin@mzv.cz),  
<http://www.mzv.cz/berlin>